

Pruimenmot

(*Cydia funebrana*)

Wij krijgen nog al eens een berichtje binnen: “in bijna al mijn pruimen zit een rupsje, wat is dat?”

We hebben hier te maken met de larve van de pruimenmot, maar als we de rupsjes in de pruim waarnemen, is het al veel te laat om er wat aan te doen. Toch is het mogelijk interessant om de levenscyclus van het insect wat beter te kennen.

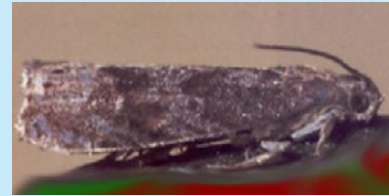
Levenswijze

De pruimenmot overwintert als rups in de grond. Het zich verpoppen, het verwisselen van gedaante van rups naar vlinder (mot), gebeurt in het voorjaar. Ongeveer half mei verschijnen de motten. Hun vlucht is alleen waar te nemen tijdens de avonduren en in het begin van de nacht. De motten zijn echter weinig opvallend van kleur en lijken sterk op de fruitmot, die een

vergelijkbare cyclus heeft.

Op windstille, tamelijk warme avonden, wanneer de avondtemperatuur tenminste 14 à 15 °C bedraagt, worden de eerste eitjes gelegd op de nog heel kleine pruimpjes.

De ei-afzetting is sterk afhankelijk van de weersomstandigheden. Bij koud weer wordt de ei-afzetting zelfs geheel gestaakt. Hieruit kunnen opmaken dat de eieren over een langere periode uit kunnen

komen. Eén vrouwtje legt ongeveer 60 eitjes, die na een week tot 10 dagen uitkomen, afhankelijk van de temperatuur. De uitgekomen rupsjes kruipen meestal eerst buiten op de nog kleine vruchtjes rond en boren zich daarna naar binnen, vervolgens wordt het vruchtvlees rond de steen weggevretten. We hebben het dan over de eerste generatie van de pruimenmot en deze geeft op zich weinig schade.

Uitwerpselen van de pruimenmot.

Doorgesneden pruim met gang

Kippen pikken heel wat motten weg.

Deze vruchten zullen weldra verkleuren, de vruchten worden noodrijp en de volwassen rupsen verlaten de noodrijp geworden vruchten. Eén gedeelte verpopt zich onder schorsdelen en tussen planten op de grond. Dit wordt de tweede generatie genoemd, omdat ze na ruim een maand, eind juli, van gedaante verwisselen en jonge pruimenmotten worden. De lichtbruin gekleurde

poppen van de tweede generatie hebben een grootte van 6 à 7 mm. Na een rustperiode van twee weken komen deze poppen uit. De motten zetten hun eieren af op halfrijpe en al behoorlijk rijpe pruimen. De daaruit ontstane rupsen verschijnen al 6 à 8 dagen na de ei-afzetting en boren en vreten zich rondom de steel naar binnen richting steen.

Bij de steen treffen we een zwarte,

natte vervuiling aan die veroorzaakt wordt door de uitwerpselen van de rupsen. De aangetaste vruchten zijn te herkennen aan een kleurloos harsachtig druppeltje op de vrucht. Volwassen geworden rupsen laten zich aan hun eigen spinsel naar de grond zakken of kruipen onder schorsdelen (of vangbanden) en ze spinnen zich in een overwinteringcocon. De pruimenmotrups gaat zo compleet de winter in. Eerst in het volgende voorjaar volgt de verpopping die we dan weer de eerste generatie noemen.

Bestrijding

Als we de kans hebben om regelmatig kippen onder onze fruitbomen te laten lopen, is dat een eerste biologische bestrijding van zowel de pruimenmot en de fruitmot.

Daarnaast kan het zinvol zijn om een feromoonval op te hangen. Met deze val kunnen we nauwkeurig signaleren of de mannetjes pruimenmot aanwezig is.

In die periode zijn er natuurlijk ook vrouwtjes aanwezig, zodat er afgezet worden, die een week (hangt van de temperatuur af) uitkomen en vanaf dat moment zouden we de aangetaste pruimen kunnen dunnen.

Ook is het nuttig om zakjes/potjes met oorwormen in fruitbomen op te hangen. Oorwormen eten ook kleine rupsen.

Daarnaast zie ik een hele goede preventieve maatregel om aangetaste pruimen van zowel de eerste als de tweede generatie zoveel mogelijk op te ruimen en indien mogelijk kippen onder de bomen te laten lopen. Kippen eten niet alleen de poppen van pruimenmot, maar ook van de fruitmot.

Begin juni vangbanden van golfkarton aanbrengen en eind juli verwijderen, bestrijdt de eerste generatie van de pruimenmot. Men brengt deze vangbanden voor de tweede generatie eind juli opnieuw aan en deze worden eind augustus weer verwijderd. Met deze vangbanden worden volgroeide rupsen gevangen die anders overwinteren en verpopen, dit is dus een preventieve maatregel voor het volgende jaar.

Marten Pelleboer